

BEZBEDNOSNI LIST

U skladu sa Pravilnikom o sadržaju bezbednosnog lista- Sl.glasnik RS 100/11

Datum izrade : 12.7.2013.

Datum izrade verzije 2: 1.6.2015.

Datum izrade revizije 1, verzije 1: 18.1.2018.

Revizija 1, Verzija 1

POGLAVLJE 1.

IDENTIFIKACIJA HEMIKALIJE I PODACI O LICU KOJE STAVLJA HEMIKALIJU U PROMET

PODPOGLAVLJE 1.1. Identifikacija hemikalije:

Trgovački naziv: FERODO DOT-4

Registarski broj: 238610000084

PODPOGLAVLJE 1.2. Identifikovani način korišćenja hemikalije i načini korišćenja koji se ne preporučuju:

Način korišćenja: naveden na etiketi

Namena: ulje za kočnice

Način korišćenja koji se ne preporučuje: nema

PODPOGLAVLJE 1.3. Podaci o snabdevaču:

UVOZNIK I DISTRIBUTER:

SANEL d.o.o.

Liparska kosa 20,

34203 Kragujevac

Telefon: 034/6336300 011/8035-012

E-mail adresa: office@sanel.rs

PROIZVOĐAČ:

FEDERAL MOGUL CORPORATION

Belgija

PODPOGLAVLJE 1.4. Broj telefona za hitne slučajeve:

Centar za kontrolu trovanja VMA: 011/2661122, 011/2662755

011/3608 440 ,dostupan 24 sata

POGLAVLJE 2.

IDENTIFIKACIJA OPASNOSTI

PODPOGLAVLJE 2.1. Klasifikacija hemikalije:

Klasifikacija u skladu sa Pravilnikom o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom („Službeni glasnik RS”, br. 105/13 i 52/17)

Teško oštećenje oka 1 H318

Toksičnost po reprodukciju 2 H361d

Kompletan tekst H-oznaka naveden u poglavlju 16

!!PODPOGLAVLJE 2.2. Elementi obeležavanja:

Obeležavanje u skladu sa Pravilnikom o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom („Službeni glasnik RS”, br. 105/13 i 52/17)

Piktogram:

GHS05

GHS08

Reč upozorenja:

Opasnost

Obaveštenja o opasnosti:

H318 Dovodi do teškog oštećenja oka

H361d Sumnja se da može štetno da utiče na plod

Obaveštenja o merama predostrožnosti:

P201 Pribaviti posebna uputstva pre upotrebe

P202 Ne rukovati proizvodom dok se prethodno ne pročitaju i razumeju sve bezbednosne mere predostrožnosti

P280 Nositi zaštitne rukavice/zaštitnu odeću/ zaštitne naočare/zaštitu za lice

P305+P351+P338 AKO DOSPE U OČI: Pažljivo ispirati vodom nekoliko minuta. Ukloniti kontaktna sočiva, ukoliko postoje i ukoliko je to moguće učiniti. Nastaviti sa ispiranjem

P308+P313 U SLUČAJU izlaganja ili zabrinutosti: Potražiti medicinski savet/ mišljenje

P310 Odmah pozvati CENTAR ZA KONTROLU TROVANJA/ lekara

Ako je potreban medicinski savet, sa sobom poneti ambalažu ili etiketu proizvoda. Čuvati van domašaja dece

Sadrži 2-(2-metoksietoksi)etanol; Trietilen glikol monobutil etar

PODPOGLAVLJE 2.3. Ostale opasnosti:

Proizvod ne sadrži komponente identifikovane kao PBT ili vPvB

POGLAVLJE 3.

SASTAV / PODACI O SASTOJCIMA

PODPOGLAVLJE 3.1. Podaci o sastojcima supstance; nije supstanca

PODPOGLAVLJE 3.2. Podaci o sastojcima smese;

Sastojci	CAS broj	EC broj	Klasifikacija ²	Maseni udeo %
Trietilenglikol monobutil etar	143-22-6	205-592-6	Ošt.oka 1 H318	20-45
Dietilen glikol	111-46-6	203-872-2	Akut.tok.4 H302	<25%
2-(2-metoksietoksi)etanol	111-77-3	203-906-6	Toks. po repr..2 H361d	<5%

² Klasifikacija u skladu sa Pravilnikom o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom („Službeni glasnik RS”, br. 105/13 i 52/17)

Za kompletan tekst H -oznaka pogledati poglavlje 16

POGLAVLJE

MERE PRVE POMOĆI

PODPOGLAVLJE 4.1. Opis mera prve pomoći

Kontakt sa kožom:

Odmah ispirati sa dosta sapuna i vode;

. Potražiti lekarsku pomoć

Kontakt sa očima:

Isirati odmah sa puno vode 15 minuta. Obratiti se lekaru

Inhalacija:

Skloniti ugroženu osobu od daljeg izlaganja. Izvesti osobu na čist vazduh. Potražiti lekarsku pomoć.

Gutanje:

Usta isprati vodom nekoliko puta. Ne izazivati povraćanje. Nikad ne davati ništa na usta osobi koja je u nesvesti. Obratiti se lekaru.

PODPOGLAVLJE 4.2. Najznačajniji simptomi i efekti, akutni i odloženi

nije navedeno

Odloženi neposredni efekti: nema

PODPOGLAVLJE 4.3. Hitna medicinska pomoć i poseban tretman

lečiti simptomatično

POGLAVLJE 5.**MERE ZA GAŠENJE POŽARA****PODPOGLAVLJE 5.1. Sredstvo za gašenje:**

suvi hemijski prah, pena, prah, ugljen dioksid, voda

Neprikladna sredstva za gašenje

vodeni mlaz

PODPOGLAVLJE 5.2. Posebne opasnosti koje mogu nastati od supstanci i smeša:

Nepotpuno sagorevanje i piroliza proizvode manje ili više otrovne gasove CO, CO₂, HCl, SO₂ Njihovo udisanje je veoma opasno. Simptomi možda neće biti odmah vidljivi. Potražite medicinsku pomoć.

PODPOGLAVLJE 5.3. Saveti za vatrogasce:

Nositi samostalni aparat za disanje. Nositi zaštitnu odeću kako bi se sprečio kontakt sa kožom i očima. Vodu korišćenu za gašenje požara odlagati u skladu sa zakonom, ne ispuštati u vodotokove i kanalizaciju

POGLAVLJE 6.**MERE U SLUČAJU UDESA****PODPOGLAVLJE 6.1. Lične predostrožnosti, zaštitna oprema i postupci u slučaju udesa:**

Mere lične predostrožnosti: U skladu sa poglavljem 8 ovog bezbednosnog lista koji se odnosi na informacije za ličnu zaštitu. Obezbediti adekvatnu ventilaciju. Ne dozvoliti da dođe u kontakt s vlagom

PODPOGLAVLJE 6.2. Predostrožnosti koje se odnose na životnu sredinu:

Sprečiti prosipanje u vodotokove, zemlju i kanalizaciju; odlagati na mesto zakonom regulisano za odlaganje otpada

PODPOGLAVLJE 6.3. Mere koje treba preduzeti i materijal za sprečavanje širenja i sanaciju:

Pokupiti pomoću absorpcionog sredstva

Odlagati u skladu sa zakonom, poglavlje 13 pogledati

PODPOGLAVLJE 6.4. Upućivanje na druga poglavlja:

Upotreba lične zaštitne opreme- pogledati poglavlje 8

Odlaganje otpada- pogledati poglavlje 13

POGLAVLJE 7.**RUKOVANJE I SKLADIŠTENJE****PODPOGLAVLJE 7.1. Predostrožnosti za bezbedno rukovanje:**

Pažljivo pročitati etiketu.

Izbegavati direktna kontakt sa proizvodom. Obezbediti dovoljno dobru ventilaciju prostora. Izbegavati kontakt sa kožom i očima. Operite ruke posle upotrebe proizvoda

PODPOGLAVLJE 7.2. Uslovi za bezbedno skladištenje, uključujući nekompatibilnosti:

Procedura skladištenja : Čuvati u dobro zatvorenim originalnom pakovanjima na suvom i hladnom mestu . Dalje od zapaljivih proizvoda

Nekompatibilnosti: jaki oksidacioni agensi, mineralna ulja

PODPOGLAVLJE 7.3. Posebni načini korišćenja:

Čuvati zatvoreno na suvom!

POGLAVLJE**KONTROLA IZLOŽENOSTI I LIČNA ZAŠTITA****PODPOGLAVLJE 8.1. Parametri kontrole izloženosti:**

komponente	CAS broj	ppm	mg/m ³	Kategorija
------------	----------	-----	-------------------	------------

2-(2-metoksietoksi)etanol	111-77-3	10	50,1	GVI (8 h)
---------------------------	----------	----	------	-----------

Izvor: Pravilnik o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad pri izlaganju hemijskim materijama. („Službeni glasnik RS“ br. 106/09)

PODPOGLAVLJE 8.2. Kontrola izloženosti i lična zaštita:

Zaštita očiju/lica

Nositi naočare ili masku za lice

Zaštita kože:

Koža ruku

Nepropustive rukavice, otporne na hemikalije od materijala Butil guma, nitril guma. Ruke redovno prati i sušiti

Koža tela

Radna odeća, čizme, guma, kecelja. Oprati telo sapunom i vodom nakon skidanja kombinezona.

Koristiti zaštitnu kremu za kožu.

Zaštita disajnih organa

Potrebno je koristiti zaštitnu masku sa filterom, ukoliko su prisutna isparenja

Zaštita od termičke opasnosti:

Nema podataka

POGLAVLJE 9.

FIZIČKA I HEMIJSKA SVOJSTVA

PODPOGLAVLJE 9.1.

Podaci o osnovnim fizičkim i hemijskim svojstvima hemikalije:

a) Izgled i boja hemikalije kakva se stavlja u promet Tečnost bezbojna do boje ćilibara

b) Miris blag

v) Prag mirisa nije određen

g) pH

Vrednost/Raspon Metod

7-11,5

d) Tačka topljenja

< -50°C

Tačka mržnjenja

nije utvrđeno

đ) Početna tačka ključanja i opseg ključanja

> 205 °C

e) Tačka paljenja

> 80 °C

ž) Brzina isparavanja

nije utvrđeno

z) Zapaljivost

nije utvrđeno

i) Gornja/donja granica

nije utvrđeno

zapaljivosti ili eksplozivnosti

j) Napon pare:

< 0.002 bar

k) Gustina pare

nije utvrđeno

l) Relativna gustina :

1.01-1.07 (20°C)

lj) Rastvorljivost

mešljiv u vodi

m) Koeficijent raspodele u sistemu

nije utvrđeno

n-oktanol/voda

n) Temperatura samopaljenja:

> 300°C

nj) Temperatura razlaganja:

nije utvrđeno

o) Viskozitet :

5-cst-10cst @20°C

p) Eksplozivna svojstva:

nije utvrđeno

r) Oksidujuća svojstva:

nije utvrđeno

PODPOGLAVLJE 9.2. Ostali podaci:

Mešljivost: meša se sa etanolom

Provodljivost: nije dostupno

Rastvaranje u ulju: nije dostupno

Oksidoredukциони potencijal: nije dostupno

POGLAVLJE 10.

STABILNOST I REAKTIVNOST

PODPOGLAVLJE 10.1. Reaktivnost

Stabilna pod uslovima preporučenim za transport i skladištenje.

PODPOGLAVLJE 10.2 Hemijska stabilnost

Hemijska stabilnost: Stabilna pod normalnim uslovima.

PODPOGLAVLJE 10.3. Mogućnost nastanka opasnih reakcija

Do opasnih reakcija neće doći pod normalnim uslovima za skladištenje i transport.

PODPOGLAVLJE 10.4. Uslovi koje treba izbegavati

Ne izlagati visokoj temperaturi_

PODPOGLAVLJE 10.5. Nekompatibilni materijali

jaki oksidacioni agensi, mineralna ulja_

PODPOGLAVLJE 10.6. Opasni proizvodi razgradnje

nije navedeno

POGLAVLJE 11.	TOKSIKOLOŠKI PODACI
----------------------	----------------------------

PODPOGLAVLJE 11.1. Podaci o toksičnim efektima

a)**Akutna toksičnost:

Diethylene glycol Oral LD50 (pacov): 12565 mg/kg

Diethylene glycol Dermal LD50 (zec): 11890 mg/kg

2-(2-Methoxyethoxy)ethanol Oral LD50 (pacov): 4080 mg/kg

Triethylene glycol monobutyl ether Oral LD50 (pacov): 5300 mg/kg

2-(2-Methoxyethoxy)ethanol Dermal LD50 (zec): 2550 mg/kg

Triethylene glycol monobutyl ether Dermal LD50 (zec): 3540 mg/kg

b)Korozivno oštećenje kože/iritacija:

na osnovu dostupnih podataka kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni

v)Teško oštećenje oka/iritacija oka:

Dovodi do teškog oštećenja oka

g) Senzibilizacija respiratornih organa ili kože:

na osnovu dostupnih podataka kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni

d) Mutagenost germinativnih ćelija:

na osnovu dostupnih podataka kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni

đ)Karcinogenost:

na osnovu dostupnih podataka kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni

e)Toksičnost po reprodukciju:

Sumnja se da može štetno da utiče na plod

ž)Specifična toksičnost za ciljani organ-jednokratna izloženost

na osnovu dostupnih podataka kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni

z) Specifična toksičnost za ciljani organ-višekratna izloženost

na osnovu dostupnih podataka kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni

i)Opasnost od aspiracije

na osnovu dostupnih podataka kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni

**Podaci preuzeti sa sajta ECHA (European Chemicals agency)

POGLAVLJE 12.	EKOTOKSIKOLOŠKI PODACI
----------------------	-------------------------------

PODPOGLAVLJE 12.1. Toksičnost:

**Diethylene glycol EC50 (Daphnia): 49000 mg/l

LC50 (Fathead minnow): 78000 mg/l

LC50 (Rainbow trout): >1000 mg/l

LC50 (Goldfish): >5000 mg/l

**2-(2-Methoxyethoxy)ethanol LC50 (96 hour(s), Bluegill sunfish): 7500 ppm

PODPOGLAVLJE 12.2. Perzistentnost i razgradljivost:

očekuje se da je lako biorazgradiv_

PODPOGLAVLJE 12.3. Potencijal bioakumulacije:

Log Pow: =< 2.0 niska.;

PODPOGLAVLJE 12.4. Mobilnost u zemljištu:

nije dostupno

PODPOGLAVLJE 12.5. Rezultati PBT i vPvB procene:

Proizvod ne sadrži komponente identifikovane kao PBT ili vPvB

PODPOGLAVLJE 12.6. Ostali štetni efekti:

nema informacija

**Podaci preuzeti sa sajta ECHA (European Chemicals agency)

POGLAVLJE 13	ODLAGANJE
---------------------	------------------

PODPOGLAVLJE 13.1. Metode tretmana otpada:

Uklanjanje otpada:

Uklanjanje mora biti u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom („Službeni glasnik RS”, br. 36/09 i br.88/10, 14/16)

Ambalažu odlagati na isti način kao i proizvod

Ne odlagati u kanalizaciju i životnu sredinu.

- Preporuka:

Ne sme se odlagati zajedno sa kućnim otpadom. Ne dozvoliti da proizvod udje u kanalizacioni sistem.

POGLAVLJE 14	PODACI O TRANSPORTU
---------------------	----------------------------

PODPOGLAVLJE 14.1 UN broj

nije primenjivo

PODPOGLAVLJE 14.2 UN naziv za teret u transportu

nije primenjivo

PODPOGLAVLJE 14.3 Klasa opasnosti u transportu

nije primenjivo

PODPOGLAVLJE 14.4 Ambalažna grupa

nije primenjivo

PODPOGLAVLJE 14.5 Opasnost po životnu sredinu

nije primenjivo

PODPOGLAVLJE 14.6 Posebne predostrožnosti za korisnika

nije primenjivo

PODPOGLAVLJE 14.7. Transport u rasutom stanju:

nije primenjivo

POGLAVLJE 15	REGULATORNI PODACI
---------------------	---------------------------

PODPOGLAVLJE 15.1. Propisi u vezi sa bezbednošću, zdravljem i životnom sredinom:

Zakon o hemikalijama,(„Službeni glasnik RS“ br. 36/09, 88/10, 92/11, 93/12 i 25/15)

Pravilnik o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i reklamiranju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obeležavanje „Službeni glasnik RS“ br 105/13 i 52/17

Pravilnik o sadržaju bezbednosnog lista „Službeni glasnik RS“ br. 100/11

Pravilnik o Spisku klasifikovanih supstanci „Službeni glasnik RS“ br. 50/17

Pravilnik o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad pri izlaganju hemijskim materijama.(„Službeni glasnik RS“ br. 106/09)

Zakon o transportu opasne robe („Službeni glasnik RS", br. 88/10, i 104/16), Zakon o upravljanju otpadom („Službeni glasnik RS", br. 36/09, 14/16)

PODPOGLAVLJE 15.2. Procene bezbednosti hemikalije:

Hemijska procena bezbednosti hemikalije nije sprovedena

POGLAVLJE 16	OSTALI PODACI
---------------------	----------------------

- Izmene i dopune

Sa ovim najnovijim izdanjem Bezbednosnog lista sva prethodna izdanja više nisu validna.

Revizija 1, verzije 2 od 18.1.2018.

Poglavlja i podpoglavlja označena !! su promenjena (Promenjen tekst P-oznake)

Literatura:

Bezbednosni list proizvođača

Sajt ECHA (European Chemicals agency)

Spisak obaveštenja o bezbednosti korišćenih u poglavlju 2 i 3:

H-oznake:

H302 Štetno ako se proguta

H318 Dovodi do teškog oštećenja oka

H361d Sumnja se da može štetno da utiče na plod

Spisak skraćena i akronima:

CAS Chemical Abstract Service – Broj hemijskog jedinjenja i nekih smeša

GVI Granična vrednost izloženosti na radnom mestu

KGVI kratkotrajna granična vrednost izloženosti

EC *European Commission number* - Broj evropske komisije

PBT Perzistentne, bioakumulativno i toksično

vPvB Veoma perzistentno i veoma bioakumulativno

LC50 Lethal Concentration - Letalna koncentracija, koncentracija hemikalije koja ubija 50% testirane populacije

LD50 Lethal Dose - Letalna doza, doza hemikalije koja ubija 50% testirane populacije

NOEC (*No Observed Effect Concentration*)-koncentracija bez efekta

Informacije iz ovog bezbedonosnog lista namenjene su svim koji koriste, rukuju, prodaju ili transportuju ovaj proizvod. Informacije ovde sadržane su zasnovane na sadašnjem stadijumu našeg znanja i podložne su izmenama, a mogu biti korištene isključivo kao smernice za korišćenje.